

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI

z dnia 9 marca 2010 r.

w sprawie pomocy przyznanej na rzecz Farm Dairy Flevoland (C 45/08)

(notyfikowana jako dokument nr C(2010) 1240)

(Jedynie tekst w języku niderlandzkim jest autentyczny)

(2010/269/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”) ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z wymienionym artykułem i uwzględniając te uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. Procedura

- (1) W kontekście analizy arkusza informacyjnego przesłanego w ramach wniosku o zwolnienie na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy szkoleniowej ⁽²⁾ Komisja dysponowała informacjami w sprawie pomocy, która została lub która mogła być przyznana na rzecz przedsiębiorstwa Farm Dairy Flevoland. Pismem z dnia 29 czerwca 2004 r. (nr ref. AGR/16887) Komisja zwróciła się z wnioskiem do władz niderlandzkich o dostarczenie informacji dotyczących przedmiotowego środka.
- (2) Władze niderlandzkie odpowiedziały pismem z dnia 28 listopada 2005 r., zarejestrowanym z datą 29 listopada 2005 r.
- (3) Pismem z dnia 22 maja 2007 r. Komisja zwróciła się z wnioskiem o dostarczenie dodatkowych informacji. Władze niderlandzkie udzieliły na nie odpowiedzi pismem z dnia 22 czerwca 2007 r. zarejestrowanym z datą 25 czerwca 2007 r.
- (4) Środek został włączony do rejestru niezgłoszonej pomocy pod numerem NN 97/05.

⁽¹⁾ Od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 87 i 88 Traktatu WE zostały zastąpione odpowiednio art. 107 i 108 TFUE. Te dwa zbiory przepisów są zasadniczo identyczne. Na potrzeby niniejszej decyzji odniesienia do art. 107 i 108 TFUE należy rozumieć w stosownych przypadkach jako odniesienia odpowiednio do art. 87 i 88 Traktatu WE.

⁽²⁾ Dz.U. L 10 z 13.1.2001, s. 20.

- (5) Dnia 26 listopada 2008 r. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu postępowania, którą opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽³⁾. Komisja wezwała pozostałe państwa członkowskie i zainteresowane strony trzecie do przedstawienia uwag w sprawie przedmiotowej pomocy.
- (6) Władze niderlandzkie przesłały swoje uwagi pismem z dnia 19 stycznia 2009 r. zarejestrowanym tego samego dnia.
- (7) Pismem z dnia 18 maja 2009 r. Komisja otrzymała uwagi od przedsiębiorstwa Farm Dairy występującego jako zainteresowana strona trzecia. W następstwie wniosku o przedłużenie terminu i w związku ze szczególnymi okolicznościami przedstawionymi przez Farm Dairy pismem z dnia 15 czerwca 2009 r., zarejestrowanym dnia 18 czerwca 2009 r., dostarczono Komisji załączniki uzupełniające do pisma z dnia 18 maja 2009 r. Uwagi te przesłano władzom niderlandzkim pismem z dnia 24 czerwca 2009 r. Władze niderlandzkie odpowiedziały pismem z dnia 17 lipca 2009 r. zarejestrowanym tego samego dnia.
- (8) Pismem z dnia 18 września 2009 r. Komisja zwróciła się do Niderlandów z dodatkowymi pytaniami. W piśmie z dnia 16 października 2009 r. Niderlandy wystąpiły z wnioskiem o przedłużenie terminu na udzielenie odpowiedzi do dnia 18 listopada 2009 r. Przedmiotowy termin przyznano pismem z dnia 10 listopada 2009 r. Pismem z dnia 23 listopada, zarejestrowanym tego samego dnia, Niderlandy przekazały informacje dodatkowe.

II. Opis

II.1. Kontekst środka

- (9) Farm Dairy jest przedsiębiorstwem produkującym przetwory mleczne. Przedsiębiorstwo przeniosło się do obecnej lokalizacji w Lelystad w prowincji Flevoland, regionie sklasyfikowanym jako cel nr 1. Dnia 24 sierpnia 1998 r. Farm Dairy złożyło wniosek o przyznanie dotacji do inwestycji na mocy punktu 3.3 jednolitego dokumentu programowego („Enig Programmeringsdocument”) prowincji Flevoland. Przedsiębiorstwo zamierzało stworzyć zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie miejsca pracy w regionie.

⁽³⁾ Dz.U. C 87 z 16.4.2009, s. 5.

- (10) Dnia 23 września 1998 r. prowincja wydała pozytywną opinię w sprawie wyżej wspomnianego wniosku o przyznanie pomocy. Podejmując przedmiotową decyzję, władze prowincji kierowały się między innymi optymistycznymi perspektywami w zakresie tworzenia miejsc pracy, środowiska, obniżenia kosztów transportu mleka (dotychczas mleko produkowane w prowincji Flevoland przetwarzano poza jej granicami, a nawet w Belgii) oraz na przewidywanej rentowności przedsiębiorstwa. Farm Dairy planowało zawrzeć umowy z producentami mleka z Flevoland oraz ze znaną siecią supermarketów, co zapewniłoby zbyt przetworów mlecznych. Farm Dairy planowało przetwarzać 48 mln kg mleka rocznie.
- (11) Prowincja wystąpiła do Ministerstwa Rolnictwa (*Ministerie voor Landbouw, Natuur and Voedselkwaliteit – LNV*) z wnioskiem o współfinansowanie i z wnioskiem o ocenę projektu. Wydaje się, że prowincja i „Directie Noordwest” Ministerstwa LNV miały rozbieżne opinie w kwestii wniosku o współfinansowanie, w szczególności w odniesieniu do innowacyjnego charakteru projektu. Z tego powodu IKC wydało drugą opinię. Druga opinia, przekazana dnia 17 grudnia 1998 r., informuje o zaletach projektu w zakresie zatrudnienia, rynków zbytu i rentowności. Stwierdza jednak, że projekt jest słaby pod względem innowacyjności. Procesowi produkcyjnemu rzeczywiście brakowało innowacyjności mimo stosowania najbardziej zaawansowanych technik, ale projekt zawierał innowacje rynkowe. Druga opinia uwzględnia wiele kryteriów, takich jak rozwój regionu i perspektywy finansowe projektu. W związku z faktem, że projekt przyniesie korzyści przede wszystkim na szczeblu prowincji (a w mniejszym stopniu na szczeblu krajowym), obniżono zwykły klucz podziału współfinansowania dotacji, w tym sensie, że zwiększono udział prowincji.
- (12) W związku ze stanowiskiem przyjętym przez LNV władze prowincji wydały decyzję przyznającą Farm Dairy dotację w kwocie całkowitej wynoszącej 1 575 000 NLG (715 909 EUR) oraz dnia 3 marca 1999 r. zawiadomiły Farm Dairy o decyzji przyznania pomocy. Przedmiotowa dotacja miała być finansowana za pośrednictwem Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR), przez władze centralne oraz władze prowincji.
- (13) W wyniku wątpliwości dotyczących zatwierdzenia pomocy przez Komisję Europejską LNV zdecydowało o nieprzyznawaniu finansowania ze środków publicznych, o czym poinformowało władze prowincji pismem z dnia 14 września 1999 r.
- (14) W następstwie kontroli przeprowadzonej przez DG ds. Rolnictwa Komisja zdecydowała, że projekt nie może być finansowany za pośrednictwem jednolitego dokumentu programowego (JDP) i w związku z tym część środków finansowych pochodzących z EFOGR nie zostanie przyznana. Pismem z dnia 25 czerwca 1999 r. Komisja poinformowała władze prowincji o swojej decyzji.
- (15) Jednakże władze prowincji podjęły decyzję o przyznaniu środków finansowych na projekt wyłącznie ze środków własnych. Pismem z dnia 20 listopada 2000 r. przedsiębiorstwo Farm Dairy zostało poinformowane o ostatecznym przyznaniu dotacji oraz o wypłaceniu pomocy.
- (16) Dnia 23 lutego 2001 r. doszło do nieoficjalnego spotkania urzędników DG ds. Rolnictwa i przedstawicieli prowincji Flevoland, na wniosek tych ostatnich. Podczas spotkania urzędnicy zaznaczyli, iż przyznanie pomocy przedsiębiorstwu Farm Dairy było niezgodne z prawem, w związku z czym powinna ona podlegać zwrotowi w celu przeznaczenia jej na inny projekt.
- (17) Władze prowincji zdecydowały o przyznaniu przedsiębiorstwu Farm Dairy pomocy w formie rekompensaty za szkody wyrządzone w wyniku cofnięcia decyzji o przyznaniu pomocy. Przedmiotowa rekompensata była równa kwocie, która zostałaby przyznana przedsiębiorstwu Farm Dairy w przypadku zatwierdzenia pomocy. Władze prowincji uznały, że w związku z faktem, że w decyzji o przyznaniu pomocy nie przewidziano możliwości jej wycofania, były tą decyzją związane i zobowiązane do przyznania pomocy, w przeciwnym wypadku przedsiębiorstwo Farm Dairy mogło podjąć przeciw nim kroki prawne. Władze prowincji poinformowały Farm Dairy o propozycji rekompensaty pismem z dnia 10 maja 2001 r. Farm Dairy przyjęło tę propozycję pismem z dnia 21 maja 2001 r.

II.2. Podstawa prawna

- (18) Początkowo pomoc przyznano w ramach jednolitego dokumentu programowego prowincji Flevoland jako dotację do inwestycji na mocy pkt 3.3 tego dokumentu. Następnie, z powodów wyjaśnionych powyżej, przyznano pomoc z tytułu rekompensaty za szkody poniesione w związku z decyzją o wycofaniu przyznanej pomocy.

II.3. Kwota pomocy

- (19) Pomoc wynosi 1 575 000 NLG (715 909 EUR). Kwota ta odpowiada 8,5 % kwoty całej inwestycji, która wynosi 18 597 000 NLG (8 438 951 EUR).

II.4. Beneficjent

- (20) Beneficjentem jest Farm Dairy Holding B.V. z siedzibą w Lelystad. Jest to przedsiębiorstwo produkujące przetwory mleczne (między innymi jogurty i inne desery na bazie mleka).

II.5. Okres obowiązywania środka

- (21) Pomoc przyznano na okres od dnia 1 października 1998 r. do dnia 1 maja 2000 r., co odpowiada datom początku i końca projektu Farm Dairy. Decyzję o przyznaniu pomocy jako taką podjęto dnia 3 marca 1999 r.

III. Argumenty podnoszone przez Komisję w ramach wszczęcia postępowania wyjaśniającego

- (22) Komisja wszczęła postępowanie wyjaśniające, o którym mowa w art. 108 ust. 2 TFUE, ponieważ miała poważne wątpliwości co do zgodności tej pomocy ze wspólnym rynkiem.
- (23) W szczególności zbadała wstępnie zgodność przedmiotowych środków pod kątem dotacji do inwestycji i pomocy z tytułu rekompensaty za szkody.
- (24) W przypadku dotacji do inwestycji Komisja zastosowała zasady mające zastosowanie w chwili przyznawania pomocy, to znaczy zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na inwestycje w sektorze przetwórstwa produktów rolnych i obrotu nimi ⁽¹⁾ (zwane „zasadami ramowymi”), ponieważ chodziło o inwestycję. Zasady ramowe wykluczają w zasadzie dotacje do inwestycji w sektorze mleka krowiego i produktów z niego wytwarzanych, o ile nie wystąpi jeden z wyjątków wspomnianych w pkt 2.3 załącznika do decyzji Komisji 94/173/WE z dnia 22 marca 1994 r., która ustala kryteria wyboru odnośnie do inwestycji mających na celu poprawę warunków przetwarzania produktów rolnych i leśnych i obrotu nimi ⁽²⁾. Wyjątki te dotyczą między innymi inwestycji wiążących się z dużą ilością innowacji. W tym względzie w decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że nie ma wystarczających dowodów, aby stwierdzić, że przedmiotowa pomoc nie spełnia warunków skorzystania z jednego z przewidzianych wyjątków. Punkt 3 lit. d) zasad ramowych przewiduje możliwość uznania zgodności pewnych środków pomocy, jeżeli kwalifikują się do współfinansowania. W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja stwierdziła, że omawianej możliwości nie można zastosować w niniejszym przypadku, ponieważ w piśmie do Niderlandów z dnia 25 czerwca 1999 r. Komisja odrzuciła wszelkie finansowanie za pośrednictwem jednolitego dokumentu programowego.

- (25) Komisja rozpatrzyła również argument władz niderlandzkich, według którego pomoc przyznano z tytułu rekompensaty za szkody poniesione w wyniku błędnego przyznania przez władze pomocy, która następnie okazała się niezgodna z prawem i być może jest niezgodna ze wspólnym rynkiem. Komisja stwierdziła, że przedsiębiorstwo będące beneficjentem nie mogło jednak mieć uzasadnionych oczekiwań co do legalności pomocy,

jeżeli nie przyznano jej z poszanowaniem przewidzianej procedury. W rezultacie wyraziła wątpliwości co do faktu, czy rekompensata stanowi odpowiednio uzasadnienie pozwalające stwierdzić, że omawiany środek nie stanowi pomocy.

- (26) Ponieważ władze niderlandzkie nie powołały się na żadną inną podstawę prawną, Komisja stwierdziła, że pozostają wątpliwości co do zgodności przedmiotowych środków i nie wykluczyła istnienia pomocy operacyjnej.

IV. Uwagi przedstawione przez strony trzecie

- (27) Przedsiębiorstwo Farm Dairy wyraziło na wstępie zdziwienie publikacją decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. Było przekonane, że sprawa jest od dawna zamknięta. Następnie stwierdziło, że nie mogło mieć żadnego wpływu na korespondencję między prowincją Flevoland a Komisją, ponieważ poinformowano je o dochodzeniu prowadzonym przez Komisję dopiero w chwili wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego.
- (28) Uwagi Farm Dairy dotyczą czterech kwestii: po pierwsze – ogólnego kontekstu środka i uzasadnionych oczekiwań beneficjenta, po drugie – stosowania środków jednolitego dokumentu programowego prowincji Flevoland, po trzecie – oceny na podstawie decyzji 94/173/WE i po czwarte – zakwestionowania stosowania stóp oprocentowania składanego w przypadku negatywnej decyzji z żądaniem zwrotu pomocy.

IV.1. Ogólny kontekst środka

- (29) W sierpniu 1998 r. przedsiębiorstwo Farm Dairy skierowało do prowincji Flevoland wniosek o przyznanie dotacji w ramach jednolitego dokumentu programowego na lata 1994–1999. Dokument ten kładł w szczególności nacisk na konieczność rozszerzenia możliwości przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych w przedmiotowej prowincji. W tym kontekście projekt Farm Dairy wydawał się szczególnie znaczący, ponieważ jego celem była budowa w Lelystad niezależnego zakładu przetwórstwa mleka.
- (30) Farm Dairy odniosło się *a posteriori* do pozytywnych rezultatów budowy zakładu w Lelystad: powstania konkurencji na niderlandzkim rynku przetworów mlecznych, zdominowanym wówczas przez Friesland Coberco i Campina Melkunie; bliskości dostawców mleka; innowacji (system produkcji na zamówienie); wprowadzenia na rynek niderlandzki dwulitrowych pojemników; wzrostu zatrudnienia w regionie sklasyfikowanym jako „cel nr 1”; stymulacji wzrostu gospodarczego w regionie. Farm Dairy miało wówczas zamiar przygotowania linii specjalnych i nowatorskich produktów na rynek niderlandzki.

⁽¹⁾ Dz.U. C 29 z 2.2.1996, s. 4.

⁽²⁾ Dz.U. L 79 z 23.3.1994, s. 29.

(31) Farm Dairy dowodzi, że władze prowincji i Ministerstwo Rolnictwa (LNV) oceniły pozytywnie wniosek o przyznanie dotacji na podstawie niezależnej opinii IKC, które stwierdziło, że projekt jest wyjątkowo nowatorski. W rezultacie dnia 24 lutego 1999 r. władze prowincji i przedsiębiorstwo Farm Dairy podpisały umowę przyznającą dotację w ramach działania 3.3 jednolitego dokumentu programowego Flevoland. Farm Dairy podkreśla, że władze prowincji Flevoland poinformowały przedsiębiorstwo o nieudzieleniu mu pomocy w świetle zasad dotyczących pomocy państwa dopiero w 2001 r. W celu uniknięcia postępowania prawnego władze prowincji zaproponowały wypłatę rekompensaty. Farm Dairy dowodzi, że w decyzji o wszczęciu postępowania wspomniano, że w trakcie rozmowy władz prowincji z Komisją wspomniano o niezgodności pomocy. Władze prowincji poinformowały jednak Farm Dairy, że urzędnik Komisji miał zasugerować możliwość wypłaty rekompensaty. W związku z tym Farm Dairy dowodzi, że mogło mieć uzasadnione oczekiwania co do zamknięcia sprawy.

(32) W kwestii intensywności pomocy Farm Dairy wskazuje, że ostateczna intensywność pomocy wyniosła [...] (*) % realnych kosztów inwestycji, w odróżnieniu od 8,5 % szacowanych kosztów inwestycji. Dana wartość procentowa jest znacznie niższa od ustalonych wartości (np. na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw).

IV.2. Uwagi Farm Dairy dotyczące oceny na podstawie jednolitego dokumentu programowego Flevoland

(33) Władze prowincji Flevoland oceniły środek na podstawie działania 3.3 jednolitego dokumentu programowego Flevoland, który ma na celu stymulowanie nowej działalności rolniczej ukierunkowanej na tworzenie miejsc pracy i cele środowiskowe. Farm Dairy wyraża zdziwienie stwierdzeniem Komisji, że środek należy ocenić na podstawie pkt 3.2 jednolitego dokumentu programowego Flevoland odnoszącego się do rozporządzenia Rady (EWG) nr 866/90 z dnia 29 marca 1990 r. dotyczącego poprawy warunków przetwarzania i obrotu produktami rolnymi⁽¹⁾. Ocena pod tym kątem wiąże się z obowiązkiem przestrzegania kryteriów dotyczących inwestycji zawartych w pkt 2.3 załącznika do decyzji 94/173/WE.

(34) Farm Dairy wyjaśnia, że jego zdaniem spełniono warunki przewidziane w pkt 3.3 jednolitego dokumentu programowego Flevoland: w szczególności w 2000 r. Farm Dairy stworzyło 61 miejsc pracy (zamiast przewidzianych początkowo 35) i zainwestowało łącznie [...] mln NLG zamiast przewidzianych początkowo 18,5 mln. Ponadto inwestycja miała pozytywne skutki pod względem ochrony środowiska: zmniejszenie poziomu emisji CO₂ i stosowania paliw w związku z bliskością dostawców mleka. Innowacyjność systemu produkcji na zamówienie ograniczyła konieczność istnienia energochłonnego zaplecza przechowalniczego.

(35) Farm Dairy kończy ten punkt, wskazując, że Komisja powinna była zatwierdzić dotację na podstawie działania 3.3, a nie działania 3.2 jednolitego dokumentu programowego Flevoland.

IV.3. Uwagi Farm Dairy dotyczące oceny na podstawie decyzji 94/173/WE

(36) Farm Dairy, po pierwsze, uważa, że pomoc jest zgodna z kryteriami wymienionymi w pkt 1.1 decyzji 94/173/WE. Jak wspomniano wyżej, inwestycja była korzystna dla środowiska naturalnego i charakteryzowała się innowacjami technologicznymi. Ponadto bliskość dostawców mleka pozwoliła zmniejszyć koszty pośrednie zbierania mleka, a centralizacja łańcucha produkcyjnego w jednym przedsiębiorstwie pozwoliła na bezpośrednią dystrybucję.

(37) Po drugie, Farm Dairy uważa, że przedmiotowa pomoc odpowiada wymogom kryteriów wspomnianych w pkt 2.3 załącznika do wymienionej decyzji 94/173/WE.

(38) Farm Dairy utrzymuje w szczególności, że inwestycja wiąże się z dużą ilością innowacji z dwóch powodów: po pierwsze, proces wewnętrzny w przedsiębiorstwie oparto na systemie produkcji na zamówienie. Oznacza to, że surowiec – mleko – przetwarza się wewnątrz przedsiębiorstwa w produkt końcowy, który pakuje się na miejscu i bezzwłocznie ładuje do samochodów chłodni. Eliminuje się tym samym konieczność korzystania z centrum logistycznego dystrybucji. System ten pozwala także, aby początkowa dostawa mleka odpowiadała dokładnie liczbie bieżących zamówień. W rezultacie ogranicza to znacznie koszty przechowalnicze związane z transportem mleka z zakładu. Farm Dairy podkreśla, że zainwestowało w nowoczesne linie do pasteryzacji o wysokiej efektywności w stosunku do potrzeb energetycznych. Omawiany proces produkcyjny przyczynił się do wysokiej jakości produktów Farm Dairy.

(39) Po drugie, Farm Dairy dowodzi, że wprowadziło innowacje również na etapie produkcji, wprowadzając na rynek niderlandzki dwulitrowe polietylenowe pojemniki. W 1999 r. Farm Dairy było pierwszym przedsiębiorstwem produkującym przetwory mleczne, które wprowadziło na rynek taki pojemnik. Dostępne były wówczas jedynie mniejsze, kartonowe pojemniki. Farm Dairy sprowadziło ze Stanów Zjednoczonych specjalną maszynę do produkcji tych pojemników. W 1999 r. popyt na takie pojemniki nie był jeszcze bardzo duży. Znaczny popyt na takie pojemniki pojawił się dopiero w 2004 r. Od 2004 r. Farm Dairy umieściło [...] mln litrów mleka w dwulitrowych pojemnikach, co stanowi [...] % mleka produkowanego przez przedsiębiorstwo. Farm Dairy dołącza do swoich uwag artykuł prasowy informujący o tej innowacji, jak również statystyki przedsiębiorstwa wskazujące na wzrost sprzedaży mleka w dwulitrowych pojemnikach w latach 1999–2008.

(*) Informacja objęta tajemnicą zawodową.

⁽¹⁾ Dz.U. L 91 z 6.4.1990, s. 1.

- (40) Przedsiębiorstwo dołącza również do swoich uwag sprawozdanie zatytułowane „Innowacje wprowadzone przez Farm Dairy w chwili złożenia w 1998 r. wniosku na podstawie jednolitego dokumentu programowego” autorstwa [...], który był wówczas [...] w konkurencyjnym przedsiębiorstwie [...]. Farm Dairy podkreśla, że przedmiotowe niezależne sprawozdanie wskazuje, że wprowadzenie na rynek niderlandzki dwulitrowych polietylenowych pojemników stanowiło rewolucję w zakresie, w jakim obydwie dominujące strony (Friesland-Coberco i Campina Melkunie) próbowały przeszkodzić wprowadzeniu tego opakowania. Dane opakowanie posiadało liczne zalety w porównaniu z dostępnymi wówczas pojemnikami kartonowymi. Farm Dairy wprowadziło ten pojemnik w Niderlandach jako pierwsze. Koncepcja logistyczna przedsiębiorstwa (łańcuch produkcyjny w jednym przedsiębiorstwie) umożliwiła ponadto dłuższy okres przechowywania mleka wynikający z braku centralnych logistycznych centrów dystrybucji i z braku konieczności istnienia rozwiniętych linii dostaw.
- (41) Farm Dairy dostarcza również tabelę, w której koszty właściwe dla inwestycji dotyczącej produkcji dwulitrowych pojemników oddzielono od reszty kosztów inwestycji. Podczas budowy Farm Dairy zbudowano cztery linie do napełniania butelek, w tym jedną przeznaczoną konkretnie do napełniania dwulitrowych pojemników. Omawiane koszty również oddzielono od innych kosztów inwestycji.
- (42) Farm Dairy wskazuje również, że w chwili składania wniosku w sprawie inwestycji miało zamiar wprowadzić linię specjalnych produktów: śmietanę w kubeczkach, jogurty owocowe i inne desery tworzone na bazie śmietany i owoców.
- (43) W odpowiedzi na kryterium dotyczące ewolucji popytu, wspomniane w pkt 2.3 załącznika do decyzji 94/173/WE, Farm Dairy dowodzi, że popyt kształtują głównie supermarkety i że były one bardzo entuzjastycznie nastawione do pojawienia się nowego podmiotu na rynku. Farm Dairy miało od początku umowy dostaw z głównymi supermarketami działającymi w Niderlandach.
- (44) W odniesieniu do wyjątku dotyczącego niewystarczających mocy produkcyjnych oraz istnienia rzeczywistych i skutecznych rynków zbytu z reakcji supermarketów wspomnianych w motywie 43 wynika, że dowiedziono wyraźnie istnienia przedmiotowych rynków zbytu. Niewystarczające moce produkcyjne wynikają, zdaniem Farm Dairy, z decyzji niderlandzkich organów ds. konkurencji (NMa) z dnia 23 grudnia 1998 r. wydanej w kontekście przejęcia przedsiębiorstwa produkującego przetwory mleczne De Kievit przez Friesland Coberco Dairy Foods. Niderlandy przywożą więcej mleka, które wykorzystują, prowadząc działalność, niż wywożą. Saldo przywóz-wywóz wskazuje, że 2,5 % mleka przetwarzanego w Niderlandach zostało przywiezione. Farm Dairy wnioskuje z ogółu tych informacji, że na rynku świeżego mleka w Niderlandach nie występuje nadwyżka mocy produkcyjnych.
- (45) Tytułem uzupełnienia Farm Dairy wspomina, że dostawcy mleka z Flevoland postanowili nie dostarczać mleka Campina Melkunie, jego klientowi, natomiast dostarczać je Comelco w Belgii. Jednak przejście Comelco przez Campina Melkunie w 1991 r. i jego ostateczne wejście w życie w 1996 r. zmusiło dostawców mleka do szukania innej alternatywy. Alternatywy tej dostarczyło w 1999 r. Farm Dairy.
- (46) Farm Dairy kończy ten punkt, wskazując na trudności ze znalezieniem dokładniejszych informacji 10 lat po zaistnieniu faktów oraz kwestionuje okres trwania postępowania między Komisją a Niderlandami.

IV.4. Płatność stopy oprocentowania składanego

- (47) W celu zakwestionowania nałożenia stopy oprocentowania składanego od momentu przyznania pomocy Farm Dairy odwołuje się do okresu trwania postępowania i uzasadnionych oczekiwań co do faktu, że sprawa wydawała się zamknięta. Nie można uznać odpowiedzialności Farm Dairy za długotrwały brak aktywności w związku z sprawą, co spowodowało kumulację stóp procentowych. Dlatego Farm Dairy wnioskuje o zastosowanie stopy oprocentowania prostego w związku z faktem, że gdyby istniały wskazówki, że pomoc jest niezgodna z prawem i gdyby przedsiębiorstwo miało wybór, podjęłoby decyzję o wcześniejszym zwrocie tej kwoty.
- (48) Farm Dairy opiera swoją skargę na komunikacie Komisji z dnia 8 maja 2003 r., który wskazuje, że do tego czasu nie było wiadomo, który rodzaj stopy procentowej należy zastosować. Ze względu na zasadę równości Farm Dairy wnioskuje, aby Komisja podjęła decyzję o niestosowaniu stopy oprocentowania składanego w odniesieniu do okresu poprzedzającego dzień 8 maja 2003 r.

V. Uwagi przedstawione przez Niderlandy

- (49) Pismem z dnia 19 stycznia 2009 r. Niderlandy przedstawiły uwagi w sprawie decyzji Komisji o wszczęciu postępowania, o którym mowa w art. 108 ust. 2 TFUE, wobec niezgłoszonej pomocy. Reakcja Niderlandów ogranicza się do wskazania, że nie mają one dodatkowych informacji do przekazania, ponieważ wszystkie uwagi przedstawiły w ramach tymczasowego postępowania wyjaśniającego.
- (50) W następstwie uwag Farm Dairy Komisja zażądała jednak dodatkowych wyjaśnień. W tym celu wezwała Niderlandy do określenia, czy wprowadzenie dwulitrowych butelek było innowacją, jak twierdzi Farm Dairy, i czy władze niderlandzkie uwzględniły ten aspekt podczas oceny projektu. W odniesieniu do procesu produkcji na zamówienie Komisja wezwała Niderlandy do skomentowania przedstawionych przez Farm Dairy informacji, że dany proces stanowił innowację w chwili składania wniosku w sprawie inwestycji. Na koniec Komisja wezwała Niderlandy do zgłoszenia uwag dotyczących istnienia rzeczywistych rynków zbytu i niewystarczających mocy produkcyjnych w chwili przyznania pomocy oraz do dostarczenia wszelkich badań lub dokumentów, które mogłyby okazać się przydatne w tym względzie.

- (51) Niderlandy wskazały, że jeżeli chodzi o wprowadzenie w 1999 r. dwulitrowych pojemników, była to faktycznie innowacja. Opierają się w tym względzie na badaniu przeprowadzonym przez TNO ⁽¹⁾, Nederlandse Zuivel Organisatie (NZO), i sieć supermarketów [x]. Niderlandy dostarczyły sprawozdanie TNO oraz pisma dostarczone przez NZO i [x]. Z informacji tych wynika, że Farm Dairy wprowadziło na rynek niderlandzki dwulitrowe pojemniki jako pierwsze i że w 1999 r. były one innowacją, ponieważ wcześniej mleko sprzedawano jedynie w kartonowych jedno- lub półtoralitrowych pojemnikach.
- (52) Aspektu tego nie uwzględniono podczas przeprowadzanej przez IKC oceny, a władze prowincji nie były go świadome. Niderlandy stwierdziły, że omawiany aspekt zmieniłby bez wątpienia opinię wydaną wówczas przez IKC w zakresie odnoszącym się do innowacyjnego charakteru projektu. Ponieważ IKC już nie istnieje, nie można poprosić go już o drugą opinię.
- (53) Na wniosek Komisji Niderlandy przekazały szczegóły dotyczące kosztów związanych jedynie ze szczególną inwestycją związaną z wprowadzeniem dwulitrowych pojemników. Uwzględniając przedstawione dane, na tę inwestycję przeznaczono 1 840 000 FL (834 956 EUR). Do tej kwoty władze niderlandzkie dodały koszt jednej czwartej linii do napełniania butelek, ponieważ wśród czterech takich linii jedna miała być przeznaczona w całości do napełniania dwulitrowych butelek. Przedmiotowa kwota wynosi 2 936 250 FL (1 332 412 EUR). Łączna kwota wynosi więc 4 776 250 FL (2 167 367 EUR).
- (54) W odniesieniu do koncepcji „produkcji na zamówienie” Komisja wezwała Niderlandy do skomentowania jej innowacyjnego charakteru i do stwierdzenia, czy uwagi Farm Dairy mogły zmienić wydaną wcześniej ocenę, zgodnie z którą projekt był dość słaby pod względem innowacyjności. Niderlandy odpowiedziały, że IKC uznało w swojej opinii, że projekt jest częściowo innowacyjny, ponieważ innowacyjny charakter nie odnosił się do innowacji dotyczących produktów, ale rynku. Ocenę przeprowadzono w ramach wniosku o współfinansowanie przez Ministerstwo Rolnictwa. W celu uzasadnienia innowacyjnego charakteru projektu Niderlandy powołują się jednak na inne argumenty: system „produkcji na zamówienie” zwiększyłby skuteczność dostaw mleka, pozwalając na dłuższe przechowywanie, i to w kraju, w którym spożywa się głównie mleko pasteryzowane (zamiast mleka sterylizowanego, które może być dłużej przechowywane). Niderlandy cytują również badanie przeprowadzone przez TNO dotyczące innowacyjnego charakteru systemu produkcji na zamówienie. Badanie to wskazuje,

że stosowano wówczas głównie system „produkcji na zapas”, w którym część produkcji przechowuje się jako rezerwę, a następnie sprzedaje. Ogranicza się czas dostawy, ale zmniejsza się również elastyczność w stosunku do potrzeb klientów „takich jak supermarkety”. System „produkcji na zamówienie” pozwala odpowiadać na potrzebę elastyczności. W rezultacie Niderlandy opowiadają się za innowacyjnym charakterem tej koncepcji.

- (55) W odniesieniu do istnienia rynków zbytu i do braku nadwyżki mocy produkcyjnych Niderlandy cytują sprawozdanie Rabobank International z kwietnia 1999 r., które wskazuje, że 2,5 % całego mleka przetworzonego pochodzącego z gospodarstw jest przywożone. Jeżeli uwzględnimy mleko pochodzące z zakładów (tzn. mleko pasteryzowane w celu umożliwienia dłuższego transportu), przywozi się 10,5 % mleka przetworzonego. Zdaniem władz niderlandzkich ilustruje to brak nadwyżki mocy produkcyjnych w Niderlandach. W odniesieniu do istnienia rynków zbytu Niderlandy potwierdzają analizę przeprowadzoną przez Farm Dairy (zob. motywy 044 i 450). Statystyki Farm Dairy wskazują ponadto na możliwości w zakresie rynków zbytu. Również z pisma [x] wynika, że sprzedaż dwulitrowych butelek produkowanych przez Farm Dairy zwiększyła jego obroty.

VI. Ocena środka pomocy

- (56) Komisja stwierdza, że art. 92, 93 i 94 Traktatu WE (zastąpione art. 107, 108 i 109 TFUE) miały zastosowanie do produkcji przetworów mlecznych i innych deserów na bazie mleka na mocy art. 23 rozporządzenia Rady (EWG) nr 804/68 z dnia 27 czerwca 1968 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków w sektorze mleka i przetworów mlecznych, które miały zastosowanie w chwili przyznania pomocy ⁽²⁾.

VI.1. Istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu TFUE

- (57) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (58) Środek przyznany przez państwo: Przedmiotowy warunek jest spełniony, ponieważ środek przyznała prowincja Flevoland.

⁽¹⁾ TNO jest niezależnym biurem badawczym, którego zadaniem jest znalezienie zastosowania badań naukowych w celu zwiększenia potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw i organów publicznych (www.tno.nl).

⁽²⁾ Dz.U. L 148 z 28.6.1968, s. 13.

- (59) Środek, który wpływa na wymianę handlową i zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji: Sektor przetworów mlecznych jest otwarty na konkurencję na szczeblu wspólnotowym⁽¹⁾, a w związku z tym wrażliwy na wszelkie środki na rzecz produkcji w którymkolwiek państwie członkowskim. Ponadto w niniejszym przypadku celem było przetwarzanie mleka w prowincji Flevoland, podczas gdy wcześniej przetwarzano je częściowo w Belgii. W rezultacie istnieje ryzyko, że środek ten zakłóci konkurencję na rynku mleka i przetworów mlecznych.
- (60) Środek, który sprzyja niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów: Pomoc przyznano na rzecz jednego przedsiębiorstwa, Farm Dairy.
- (61) Z tych powodów Komisja wnioskuje, że przedmiotowy środek jest objęty zakresem stosowania art. 107 ust. 1 TFUE i stanowi pomoc państwa. Danej kwalifikacji nie zakwestionowano w uwagach otrzymanych w następstwie wszczęcia postępowania.
- (64) Na wstępie Komisja chciałaby jednak rozpatrzyć argument Farm Dairy, który kwestionuje uznanie przez Komisję środka za działanie wynikające z pkt 3.2 jednolitego dokumentu programowego Flevoland, podczas gdy władze prowincji przedstawiły go Komisji jako działanie wynikające z pkt 3.3 jednolitego dokumentu programowego Flevoland (zob. motyw 33 i następne).
- (65) Po pierwsze, Komisja uważa, że omawiana debata dotyczy przyznania funduszy wspólnotowych, co nie stanowi przedmiotu niniejszej decyzji, która bada środek przyznany jedynie na podstawie funduszy własnych prowincji po odnotowaniu przez Ministerstwo LNV odmowy przyznania funduszy wspólnotowych przez Komisję. Ramy niniejszej decyzji nie obejmują oceny powodów odmowy przyznania funduszy wspólnotowych przez Komisję, które należało zakwestionować w odpowiednim czasie w ramach procedury dotyczącej przyznania funduszy wspólnotowych. Ponieważ Komisja poinformowała Niderlandy o odmowie przyznania funduszy wspólnotowych pismem z dnia 25 czerwca 1999 r., a Niderlandy odnotowały ją, nie kwestionując środka⁽³⁾, decyzji tej nie można kwestionować w ramach niniejszej decyzji.

VI.2. Uznanie środka pomocy za pomoc niezgodną z prawem

- (62) Pomoc udzielona i wypłacona bez uprzedniego zgłoszenia jest pomocą niezgodną z prawem w rozumieniu art. 1 lit. f) rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE⁽²⁾.
- (66) Komisja zauważa jednak, że kryteria zastosowane przy ocenie środków w oparciu o zasady dotyczące pomocy państwa w zakresie inwestycji odsyłają do tych samych kryteriów co kryteria zastosowane przy ocenie na podstawie pkt 2.3 jednolitego dokumentu programowego. Zasady dotyczące pomocy państwa, mające zastosowanie w momencie przyznawania pomocy, wchodzą w skład zasad ramowych i odsyłają w pkt 3 lit. b) do pkt 1.2 i 2 decyzji 94/173/WE. Decyzja ta określała w sposób ogólny wspólnotowe kryteria wyboru inwestycji, w przypadku których można skorzystać z finansowania wspólnotowego z tytułu rozporządzenia (EWG) nr 866/90 i rozporządzenia Rady (EWG) nr 867/90 z dnia 29 marca 1990 r. dotyczących poprawy warunków przetwarzania produktów leśnych i obrotu nimi⁽⁴⁾. Miała na celu osiągnięcie spójności między funduszami wspólnotowymi a krajowymi. Komisja podkreśla jednak, że nie stosuje decyzji 94/173/WE jako takiej, ale jedynie w zakresie, w jakim odwołują się do niej zasady ramowe.

VI.3. Ocena zgodności pomocy

- (63) Wspomniana decyzja o wszczęciu postępowania informowała o dwóch możliwych uzasadnieniach udzielenia pomocy przez władze niderlandzkie. Początkowo, tj. w chwili przyznawania pomocy, władze niderlandzkie wskazywały, że chodzi o dotację do inwestycji, która mieści się w ramach jednolitego dokumentu programowego Flevoland (zob. motyw 9 powyżej). Następnie władze prowincji Flevoland przekształciły omawianą dotację do inwestycji w kwotę rekompensaty za szkody poniesione wskutek nieprzyznania pomocy. Informacje dostarczone przez Farm Dairy w ramach wszczęcia postępowania zostaną zbadane w części poświęconej zgodności pomocy jako dotacji do inwestycji. Badanie zgodności środka pomocy ze wspólnym rynkiem obejmie dwie części: badanie zgodności pomocy jako dotacji do inwestycji (VI.3.1) i jako rekompensaty (VI.3.2).

VI.3.1. Dotacja do inwestycji

- (67) Komisja zbadała środki w świetle zasad ramowych mających zastosowanie w chwili przyznawania środka pomocy, tj. dnia 3 marca 1999 r.
- (1) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości wzmocnienie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstwa w wyniku przyznania pomocy państwa zasadniczo wskazuje na zakłócenie konkurencji w stosunku do innych konkurujących z nim przedsiębiorstw, które nie korzystały z takiej pomocy (sprawa C-730/79, Rec. [1980] s. 2671, pkt 11 i 12). W odniesieniu do istnienia handlu wewnątrz-wspólnotowego na rynku mleka zob. powyżej motywy 44, 45 i 54, które Komisja uznaje za uzasadnione.
- (2) Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1.
- (3) W piśmie z dnia 15 lipca 1999 r. skierowanym do władz prowincji Flevoland Ministerstwo LNV wspomina, że Komisja nie zatwierdziła projektu i odmawia z tego tytułu wszelkiego finansowania przez LNV.
- (4) Dz.U. L 91 z 6.4.1990, s. 7.

(68) Na podstawie pkt 3 lit. b) zasad ramowych, dotacji do inwestycji na rzecz inwestycji wymienionych w pkt 1.2 tiret drugie i trzecie załącznika do decyzji 94/173/WE nie można uznawać za zgodne z rynkiem wewnętrznym. Podobnie inwestycje wykluczone na podstawie pkt 2 tego samego załącznika uważa się za niezgodne ze wspólnym rynkiem, jeżeli nie spełniono przewidzianych w nim szczególnych warunków.

(69) Punkt 2.3 załącznika do decyzji 94/173/WE przewiduje, że „W sektorze mleka krowiego i produktów z niego wytwarzanych wyklucza się następujące inwestycje:

— [...]

— inwestycje odnoszące się do następujących produktów: masło, serwatka w proszku, mleko w proszku, bezwodny tłuszcz mleczny, laktoza, kazeina i kazeinian,

— inwestycje dotyczące przygotowania produktów świeżych lub serów, chyba że produkcja wiąże się z dużą ilością innowacji nawiązującej do ewolucji popytu, oprócz produktów, w przypadku których wykazano niewystarczające moce produkcyjne oraz istnienie rzeczywistych i skutecznych rynków zbytu, a także produktów przygotowywanych metodami tradycyjnymi lub organicznymi określonymi w przepisach wspólnotowych.

Zakazy, o których mowa w poprzednich tiret, nie dotyczą następujących inwestycji, o ile nie powodują wzrostu mocy produkcyjnych:

— inwestycje mające na celu dostosowanie do wspólnotowych norm sanitarnych,

— inwestycje mające na celu ochronę środowiska”.

(70) Wynika z tego, że *a priori* dotacja do inwestycji dotyczącej przygotowania produktów świeżych, taka jak pomoc badana w niniejszym przypadku, nie będzie zgodna z rynkiem wewnętrznym, chyba że dana inwestycja jest objęta jednym z wyjątków wspomnianych w pkt 2.3 załącznika do decyzji 94/173/WE.

(71) Jedną z głównych kwestii objętych decyzją o wszczęciu postępowania było ustalenie, czy spełniono jeden z wyjątków wspomnianych w pkt 2.3 załącznika do decyzji 94/173/WE. W niniejszej decyzji zostaną zatem

rozpatrzone trzy wyjątki: produkcja wiąże się z dużą ilością innowacji nawiązującej do ewolucji popytu, niewystarczające moce produkcyjne oraz istnienie rzeczywistych i skutecznych rynków zbytu, przygotowywanie produktów metodami tradycyjnymi lub organicznymi określonymi w przepisach wspólnotowych.

a) Kryterium dotyczące dużej ilości innowacji nawiązującej do popytu

(72) Z dokumentów dostarczonych Komisji przez Niderlandy w 2005 r. wynikało, że proces produkcyjny nie był innowacyjny. Jak wskazano w decyzji o wszczęciu postępowania, IKC oceniło proces jako nie w pełni innowacyjny. Uznano w szczególności, że projekt nie dotyczy innowacyjnych produktów, ale innowacji rynkowych, oraz że proces produkcyjny nie był innowacyjny, ale stosował najnowocześniejsze techniki. Jednak w związku z faktem, że spełniono inne kryteria oceniane przez IKC, IKC stwierdziło, że projekt spełnia kryteria umożliwiające skorzystanie z dotacji, jednak zmniejszyło jej proporcję (zob. motyw 11 powyżej).

(73) Powstaje pytanie, czy dowody dostarczone przez Farm Dairy i przez Niderlandy w ramach wszczęcia postępowania mogą posłużyć do zakwestionowania analizy przeprowadzonej w ramach badania kryteriów oceny dotacji jednolitego dokumentu programowego. Dowody te (zob. motywy 36–46) pokazały, że część inwestycji dotycząca nowego dwulitrowego polietylenowego pojemnika była w pełni innowacyjna i że Farm Dairy było pierwszym przedsiębiorstwem, które wyprodukowało i wprowadziło ten produkt na rynek niderlandzki. Sprawozdanie na ten temat dostarczone przez Farm Dairy informuje o innowacyjnym charakterze i wydaje się wiarygodne w zakresie, w jakim sporządził je specjalista z tego sektora, który pracował wtedy dla przedsiębiorstwa stanowiącego konkurencję dla Farm Dairy. Przedmiotowe sprawozdanie nie kwestionuje analizy przygotowanej wówczas przez IKC i Ministerstwo LNV, ale zawiera element, którego nie przekazano Komisji przed decyzją o wszczęciu postępowania i o którym nie wspomniano w przekazanych poprzednio Komisji dokumentach. Wspomniany dwulitrowy pojemnik cieszył się już dużym sukcesem na rynku brytyjskim i amerykańskim. Przedsiębiorstwo Farm Dairy wprowadziło taki rodzaj pojemnika na rynek jako pierwsze. Farm Dairy okazało się prekursorem, ponieważ dwulitrowy pojemnik trafił w Niderlandach do powszechnego użytku.

(74) Na podstawie orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej Komisja ma obowiązek uwzględnić różne informacje, które otrzyma, oraz zbadać wszystkie niezbędne stanowiska, w szczególności poprzez zasięgnięcie informacji od beneficjentów pomocy, w celu podjęcia decyzji przy pełnej wiedzy na temat stanu faktycznego w chwili wydania decyzji⁽¹⁾.

⁽¹⁾ SPI, dnia 9 września 2009 r., w sprawie T-369/06 *Holland Malt* przeciwko Komisji, pkt 195 (dotychczas nieopublikowany).

- (75) W omawianym przypadku Komisja wezwała Niderlandy do potwierdzenia dowodów przedstawionych przez Farm Dairy. Niderlandy potwierdziły przedmiotowe dowody i dostarczyły trzy niezależne dokumenty (zob. motywy 51–53 powyżej) świadczące o innowacyjnym charakterze inwestycji w odniesieniu do dwulitrowych pojemników. Z przedmiotowych informacji wynika, z jednej strony, że podczas oceny innowacyjności Niderlandy nie uwzględniły elementu odnoszącego się do inwestycji w dwulitrowe pojemniki bez wątplenia z uwagi na fakt, że badanie prowadzono na podstawie kryteriów jednolitego dokumentu programowego, a nie wyraźnie na podstawie wspomnianych zasad ramowych. Z drugiej strony, Niderlandy skorzystały z usług niezależnych specjalistów znających rynek i sposób wprowadzania na niego przetworów mlecznych. Badania przeprowadzone przez tych specjalistów pokazały, że przedsiębiorstwo Farm Dairy faktycznie wprowadziło taki rodzaj pojemników na rynek niderlandzki jako pierwsze.
- (76) Na podstawie nowych elementów przedstawionych przez władze i przez Farm Dairy w następstwie wszczęcia postępowania Komisja stwierdza, że wprowadzenie i produkcja dwulitrowych pojemników mają innowacyjny charakter.
- (77) W odniesieniu do koncepcji produkcji na zamówienie powstaje podobne pytanie: czy szczegóły przedstawione przez Farm Dairy i przez Niderlandy mogą zmienić ocenę Komisji wydaną podczas wszczęcia postępowania?
- (78) W przeciwieństwie do kwestii dwulitrowych pojemników, Niderlandy uwzględniły koncepcję produkcji na zamówienie podczas oceny prowadzonej przy okazji złożenia wniosku o przyznanie dotacji w 1998 r. Stwierdzono wówczas, że proces produkcyjny jako taki nie był innowacyjny, ale że stosował najnowocześniejsze techniki i był wydajny pod względem zmniejszania zużycia energii i bardziej korzystny dla środowiska. Niderlandy i Farm Dairy wysuwały już omawiane argumenty w poprzednich pismach. W odniesieniu do koncepcji „produkcji na zamówienie” nie wykazano żadnej innej innowacji.
- (79) Należy również sprawdzić, czy produkcja nawiązuje do ewolucji popytu, czego wymaga pierwszy wyjątek wymieniony w decyzji 94/173/WE. Z informacji dostarczonych Komisji (zob. motyw 430) wynika, że popyt na te produkty generowały głównie supermarkety i że zawarto umowy z co najmniej pięcioma supermarketami. Komisja uznaje, że wskazuje to dobitnie na fakt, że innowacja nawiązuje do ewolucji popytu. Potwierdza to fakt, że cytowana przez Niderlandy sieć [x] (zob. motyw 55) znacznie zwiększyła swoje obroty dzięki mleku sprzedawanemu przez Farm Dairy.
- (80) Podsumowując, Komisja stwierdza, że w omawianym przypadku spełniono warunki pierwszego wyjątku
- w odniesieniu do części inwestycji dotyczącej dwulitrowych pojemników, ponieważ inwestycja ma innowacyjny charakter nawiązujący do ewolucji popytu. Na podstawie informacji dostarczonych w następstwie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja nie może stwierdzić, czy warunki pierwszego wyjątku nie zostałyby spełnione. Do zadań Komisji nie należy badanie z urzędu, jakie elementy można było jej przedstawić, ale musi ona, z jednej strony, zbadać wszystkie niezbędne stanowiska, a z drugiej strony – polegać na informacjach będących w jej posiadaniu w chwili wydania decyzji⁽¹⁾. W omawianym przypadku, z jednej strony, Komisja wszczęła postępowanie i wezwała Niderlandy, pismem z dnia 18 września 2009 r., do potwierdzenia niektórych dowodów wymienionych w uwagach przez Farm Dairy. W ten sposób Komisja wykorzystwała wszystkie przysługujące jej środki w celu otrzymania informacji od stron trzecich lub państwa członkowskiego. Z drugiej strony, Komisja oparła niniejszą decyzję na wszystkich informacjach otrzymanych w następstwie wszczęcia postępowania. Nie przedstawiono jednak żadnych sprzecznych informacji, które wskazywałyby, że inwestycja w części dotyczącej dwulitrowych pojemników nie była innowacyjna ani nie nawiązywała do ewolucji popytu.
- (81) W związku z faktem, że spełniono kryteria wymienione w zasadach ramowych mających związek z decyzją 94/173/WE w odniesieniu do innowacyjności inwestycji związanej z dwulitrowymi butelkami, ale nie do reszty inwestycji, należy oddzielić koszty odnoszące się do tej inwestycji, aby odliczyć od nich maksymalną intensywność pomocy.
- (82) Władze niderlandzkie wskazały, że na szczególną inwestycję w dwulitrowe pojemniki przeznaczono 1 840 000 FL (834 956 EUR). Do tej kwoty władze niderlandzkie dodały koszt jednej czwartej linii do napełniania butelek, ponieważ wśród czterech takich linii tylko jedna miała być przeznaczona w całości do napełniania butelek dwulitrowych. Przedmiotowa kwota wynosi 2 936 250 FL (1 332 412 EUR). Łączna kwota wynosi więc 4 776 250 FL (2 167 367 EUR) (zob. motyw 530). W łącznej kwocie nie zawarto żadnych kosztów ogólnych (takich jak budynki lub grunty).
- (83) Maksymalną intensywność pomocy należy w związku z tym oceniać pod kątem kosztów kwalifikowalnych. Ponieważ Flevoland było regionem sklasyfikowanym jako cel nr 1 w momencie składania wniosku w sprawie inwestycji, można przyznać pomoc sięgającą 75 % kosztów kwalifikowalnych. Przyznana dotacja, wynosząca 715 909 EUR, stanowi mniej niż 75 % kosztów kwalifikowalnych. W związku z tym przedstawiona inwestycja jest zgodna z zasadami dotyczącymi pomocy państwa.

⁽¹⁾ Sprawa T-369/06, op. cit., pkt 195–198.

b) Istnienie rynków zbytu i niewystarczające moce produkcyjne

- (84) Ponieważ spełniono warunki pierwszego wyjątku wymienionego w pkt 2.3 załącznika do decyzji 94/173/WE i pozwala to na zatwierdzenie całości przyznanej pomocy, nie ma potrzeby wypowiadać się co do spełnienia innych warunków wyjątków.

c) Przygotowywanie produktów metodami tradycyjnymi lub organicznymi określonymi w przepisach wspólnotowych

- (85) Jak w przypadku lit. b) powyżej, analiza trzeciego wyjątku nie jest konieczna w zakresie, w jakim analiza wyjątku pierwszego pozwoliła stwierdzić zgodność przedmiotowej pomocy. Ponadto punkt ten nie wydaje się istotny w związku z omawianym projektem inwestycji, który w żadnym wypadku nie dotyczy przygotowywania produktów metodami tradycyjnymi lub organicznymi.

- (86) Komisja zbadała ponadto przedmiotową pomoc pod kątem art. 3 lit. d) wyżej wymienionych zasad ramowych, który wskazuje, że „Komisja bada w poszczególnych przypadkach każdy środek pomocy, który przez stosowanie danych zasad ramowych i środków należałoby wykluczyć, ale który zasadniczo kwalifikowałby się do współfinansowania wspólnotowego zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady (EWG) nr 2328/91”⁽¹⁾. Z pisma wysłanego przez Komisję do Niderlandów w dniu 25 czerwca 1999 r. wynika, że projektu nie można było finansować za pośrednictwem jednolitego dokumentu programowego. W związku z tym Komisja uważa, że przedmiotowy środek nie może korzystać z odstępstw przewidzianych w pkt 3 lit. d) wyżej wymienionych zasad ramowych.

VI.3.2. Inne argumenty rozpatrywane podczas wszczęcia postępowania dotyczącego zgodności całości pomocy

- (87) W momencie wszczęcia postępowania Komisja zbadała rekompensatę szkód poniesionych w wyniku nieprzyznania pomocy jako podstawę do zatwierdzenia całości inwestycji. Podczas etapu wstępnego władze niderlandzkie wskazały, że pomoc przyznano z tytułu rekompensaty za szkody poniesione w wyniku błędu popełnionego przez władze, które początkowo przyznały pomoc, która następnie okazała się niezgodna z prawem i być może niezgodna ze wspólnym rynkiem.

- (88) Trybunał Sprawiedliwości wskazał, że wypłata odszkodowania nie stanowi pomocy⁽²⁾. Trybunał oparł się w tym przypadku na fakcie, że pomoc państwa przybiera zasadniczo inną formę prawną niż odszkodowanie, które organy krajowe byłyby ewentualnie zmuszone wypłacić osobom fizycznym, aby naprawić wyrządzoną im szkodę. Dlatego zasadniczo wypłata odszkodowania nie przynosi beneficjentowi korzyści, ponieważ chodzi o zwykłą rekompensatę za przysługujące mu prawo.

- (89) W omawianym przypadku trudno mówić o prawie beneficjenta do rekompensaty, ponieważ domniemane prawo opiera się na bezprawnym działaniu państwa członkowskiego. W orzecznictwie wielokrotnie twierdzono, że biorąc pod uwagę obowiązkowy charakter kontroli pomocy państwa dokonywanej przez Komisję na mocy art. 108 TFUE, przedsiębiorstwa będące beneficjentami tej pomocy zasadniczo nie powinny mieć uzasadnionego oczekiwania co do prawidłowości tej pomocy, chyba że została ona przyznana zgodnie z procedurą przewidzianą w wyżej wspomnianym artykule. Sumienny podmiot gospodarczy powinien normalnie upewnić się, czy przedmiotowa procedura była przestrzegana⁽³⁾.

- (90) W omawianym przypadku należy również zauważyć, że przyznanie rekompensaty stanowiłoby obejście zakazu przyznawania pomocy bez zgody Komisji. Ponadto w momencie, w którym prowincja Flevoland stwierdziła, że pomoc została przyznana z tytułu rekompensaty za błąd popełniony przez administrację, była ona całkowicie świadoma faktu, iż przyznanie pomocy powinno nastąpić po wcześniejszym uzyskaniu zgody Komisji.

- (91) W rezultacie Komisja uważa, że całości inwestycji nie można uważać za zgodną z wspólnym rynkiem w związku z faktem, że omawiana pomoc stanowiłaby rekompensatę szkody poniesionej przez beneficjenta.

VI.3.3. Inne argumenty wysuwane przez Farm Dairy w ramach wszczęcia postępowania

- (92) Przedsiębiorstwo Farm Dairy zakwestionowało zastosowanie stóp oprocentowania składanego w przypadku negatywnej decyzji Komisji z żądaniem zwrotu pomocy

⁽¹⁾ Dz.U. L 218 z 6.8.1991, s. 1.

⁽²⁾ Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, połączone sprawy 106/87-120/87, *Asteris i inni przeciwko Grecji i Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej*, [1988] Rec. I-5515.

⁽³⁾ Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, sprawa C-169/95 *Hiszpania przeciwko Komisji*, [1997] Rec. s. I-135.

(zob. motyw 47 powyżej). Ponieważ przedmiotowa decyzja stwierdza zgodność pomocy, nie przewiduje się zwrotu niezgodnej z prawem pomocy i uwagi Farm Dairy nie są już w związku z tym istotne.

VII. Wniosek

- (93) Udzielona przez Niderlandy pomoc państwa na rzecz Farm Dairy jest zgodna z prawem w przypadku części inwestycji odnoszącej się do nowych dwulitrowych pojemników. W rezultacie pierwotną kwotę pomocy przeliczono ponownie w stosunku do tej części całości inwestycji, a z obliczeń wynika, że przyznana pomoc jest zgodna z wymogami zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na inwestycje w sektorze przetwórstwa produktów rolnych i obrotu nimi.
- (94) Komisja ubolewa jednak, że Niderlandy wprowadziły tę pomoc z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa w kwocie 715 909 EUR, udzielona przez Niderlandy na rzecz przedsiębiorstwa Farm Dairy, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja jest skierowana do Królestwa Niderlandów.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 marca 2010 r.

W imieniu Komisji

Dacian CIOLOȘ

Członek Komisji